Alternanţele vocalice regulate din flexiunea verbală

Tomasz CYCHNERSKI

Articolul de faţă constituie un fragment al unui proiect mai mare, consacrat sistemului morfonologic al românei contemporane standard (literare) şi desfăşurat de către autorul lui în cursul ultimilor patru ani. Au apărut deja două articole teoretice (Cychnerski 2001a: 17-22; Cychnerski 2003: 139-148) din cele patru plănuite şi unul cu caracter aplicativ (Cychnerski 2001b: 23-35) care se concentrează asupra sintagmaticii morfonologice ale afixelor verbale. Rândurile ce urmează au, şi ele, acest caracter aplicativ, referindu-se în schimb la paradigmatica morfonologică, şi mai precis la alternanţele vocalice. Dintre cele 27 de asemenea alternanţe, vor fi descrise numai alternanţele regulate.

Descrierea va profita de inventarul de foneme alcătuit din 7 foneme vocalice şi 38 de foneme consonantice, deci de sistemul asemănător celui prezentat, în anii ’30, de către Al. Graur şi Al. Rosetti şi, apoi, în anii ’50, de către D. Macrea. Noţiunile pe baza cărora se va face analiza, expuse detaliat în articolele amintite mai sus, dezvoltă teoria elaborată de R. Laskowski (Laskowski 1975) şi K. Kowalik (Kowalik 1997) şi aplicată la limba polonă.

Lista completă a alternanţelor vocalice din flexiunea verbală se prezintă după cum urmează: (1) /**ə**/ ~ /**ɑ**/, (2) /**ə**/ ~ /**e**/, (3) /**ɑ**/ ~ /**ə**/, (4) /ˈ**ɑ**/ ~ /ˈ**ə**/, (5) /ˈ**ɑ**/ ~ /ˈ**e**/, (6) /ˈ**ɑ**/ ~ /**ø**/, (7) /**e**/ ~ /**ø**/, (8) /**e**/ ~ /**eɑ**/, (9) /**e**/ ~ /**ɑ**/, (10) /**e**/ ~ /**ə**/, (11) /**e**/ ~ /**i**/, (12) /ˈ**e**/ ~ /**e**ˈ**ɑ**/, (13) /ˈ**e**/ ~ /ˈ**ɑ**/, (14) /ˈ**e**/ ~ /**ø**/, (15) /**i**/ ~ /**ɨ**/, (16) /ˈ**i**/ ~ /**ø**/, (17) /**ɨ**/ ~ /**ɑ**/, (18) /**ɨ**/ ~ /**ə**/, (19) /ˈ**ɨ**/ ~ /**ø**/, (20) /**o**/ ~ /**oɑ**/, (21) /**u**/ ~ /**oɑ**/, (22) /**u**/ ~ /**o**/, (23) /**oɑ**/ ~ /**o**/, (24) /**oɑ**/ ~ /**u**/, (25) /**ø**/ ~ /**u**/, (26) /**ø**/ ~ /**i**/, (27) /**ø**/ ~ /ˈ**u**/.

1. Alternanţa /ˈɑ/ ~ /ˈə/

Amândoi membrii sunt accentuaţi în fiecare formă flexionară în care apar. Alternanţa aceasta intră în compunerea şirului /ˈ**ɑ**/ ~ /ˈ**ə**/ ~ /**ø**/ şi se produce la sfârşitul radicalului întreg la verbele de tipul *ocupa*, *lucra*, *continua*, *situa*. Membrul /ˈ**ɑ**/ apare la sfârşitul absolut al radicalului şi înaintea desinenţei -/**t͡sʲ**/. Membrul /ˈ**ə**/ precedă desinenţa -/**m**/, dar niciodată nu urmează după foneme palatale /**e**, **i**, **c**, **ɟ**, **j**/. Alternanţa /ˈ**ɑ**/ ~ /ˈ**ə**/ caracterizează şi unii radicali din structura verbelor *lua*, *sta*, *preda, da*, *la*. În paradigmele acestora, membrul /ˈ**ɑ**/ poate fi urmat, în anumite situaţii, şi de desinenţele -/**w**/, -/**j**/, şi, în mod excepţional, de -/**je**/ (la verbul *la*). Este o alternanţă regulată, condiţionată numai morfologic şi productivă. Exemple: *ocupaţi ~ ocupăm*, *dau ~ dăm*, *lucra ~ lucrăm*, *luaţi ~ luăm*, *continuaţi ~ continuăm*, *laie ~ lăm*, *situa ~ situăm*, *staţi ~ stăm*.

Philologica Jassyensia, An I, Nr. 1-2, 2005, p. 31-36

BDD-A737 © 2005 Institutul de Filologie Română „A. Philippide”
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.75 (2026-11-03 05:46:52 UTC)

2. Alternanța /ˈɑ**/ ~ /ˈe/**

Amândoi membrii sunt accentuați în fiecare formă flexionară în care apar. Această alternanță intră în compunerea şirului /ˈ**ɑ**/ ~ /ˈ**e**/ ~ /**ø**/ şi se produce la sfârşitul radicalului întreg la verbele de tipul *deochea*, *încuia*, *îmbia*, *veghea*, *bruia*, *studia*, *crea*. Membrul /ˈ**ɑ**/ apare la sfârşitul absolut al radicalului şi înaintea desinenței -/**t͡sʲ**/. Membrul /ˈ**e**/ precedă desinența -/**m**/ şi, în acelaşi timp, urmează după foneme palatale /**e**, **i**, **c**, **ɟ**, **j**/. În paradigma verbului *la*, membrul /ˈ**ɑ**/ este urmat şi de desinențele -/**w**/, -/**j**/, -/**je**/. În varianta facultativă a uneia dintre formele de conjunctiv prezent, membrul /ˈ**e**/ poate apărea, însă, şi înainte de -/**je**/. Într-un radical al verbului *lua*, membrul /ˈ**ɑ**/ apare înainte de desinențele -/**w**/, -/**ø**/, iar membrul /ˈ**e**/ înaintea desinenței -/**j**/. Pe condiționarea morfologică a acestei alternanțe se suprapune şi, parțial, cea fonologică, membrul /ˈ**ə**/, aşteptat înainte de -/**m**/, fiind inacceptabil în poziția postpalatală. Este o alternanță regulată şi productivă. Exemple: *deocheați ~ deochem*, *încuia ~ încuiem*, *îmbiați ~ îmbiem*, *veghea ~ veghem*, *creați ~ creăm*, *lați ~ leie*, *studia ~ studiem*, *ia ~ iei*.

3. Alternanța /ˈɑ**/ ~ /ø/**

Membrul /ˈ**ɑ**/ este accentuat în fiecare formă flexionară în care apare. Această alternanță intră în compunerea şirurilor: /ˈ**ɑ**/ ~ /ˈ**ə**/ ~ /**ø**/ şi /ˈ**ɑ**/ ~ /ˈ**e**/ ~ /**ø**/. Se produce la sfârşitul radicalului întreg la verbele de tipul *ocupa*, *lătra*, *contempla*, *continua*, *deochea*, *încuia*, *îmbia*, *ploua*, *lucra*, *parca*, *divaga*, *veghea*, *bruia*, *piua*, *efectua*, *studia*, *crea*. Membrul /ˈ**ɑ**/ apare la sfârşitul absolut al radicalului şi înaintea desinenței -/**t͡sʲ**/. Membrul /**ø**/ precedă direct:

a) desinențele persoanei 1 sg.: -/**ø**/, -/**j**/, -/**u**/, -/**w**/[1];

b) desinențele persoanei a 2-a sg[2]: -/**ø**/, -/**i**/, -/**j**/, -/**e**/, -/**ə**/[3];

c) desinențele persoanei a 3-a sg.: -/**e**/, -/**ə**/, -/**je**/;

d) desinențele persoanei a 3-a pl.: -/**e**/, -/**ə**/, -/**je**/;

e) sufixele structurale -/**ez**/, -/**ezʲ**/, -/**eɑz**/, -/**ɑz**/, -/**jɑz**/;

f) sufixele tematice de perfect: -/**ɑ**/, -/**ə**/, -/**e**/ (la verbele de toate tipurile enumerate şi la *preda* şi *lua*[4]);

g) sufixul tematic de imperfect: -/**ɑ**/ (la verbele de toate tipurile enumerate şi la *preda, lua* şi *la*);

h) sufixele tematice de participiu activ: -/**ɨnd**/, -/**ind**/ (la verbele de toate tipurile enumerate şi la verbele *sta*, *da*, *lua*, *la* şi derivatele lor).

[1] Aceasta nu priveşte verbele *a da*, *a la*, *a lua*, *a sta* şi derivatele lor, la care -/**w**/ este precedat de membrul /ˈ**ɑ**/ din structura radicalului întreg.

[2] Inclusiv şi desinențele de imperativ.

[3] La verbele *a da*, *a la*, *a lua*, *a sta* şi derivatele lor, -/**j**/ poate urma şi după /ˈ**ɑ**/ şi /ˈ**e**/ din structura radicalului întreg.

[4] La verbele *a da* şi *a sta*, numai în structura participiului pasiv.

BDD-A737 © 2005 Institutul de Filologie Română „A. Philippide”
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.75 (2026-11-03 05:46:52 UTC)

Este o alternanţă regulată, condiţionată numai morfologic şi productivă. Exemple: *ocupaţi ~ ocup*, *întârzia ~ întârzii*, *umblaţi ~ umblu*, *continuaţi ~ continuu*, *ocupaţi ~ ocupi*, *umblaţi ~ umbli*, *ocupa ~ ocupe*, *ocupa ~ ocupă*, *continuaţi ~ continue*, *daţi ~ dă*, *lucra ~ lucrez*, *lucra ~ lucrezi*, *lucraţi ~ lucrează*, *veghea ~ veghează*, *piuaţi ~ piuează*, *staţi ~ stat*, *situa ~ situă*, *deocheaţi ~ deoche*, *ocupa ~ ocupau*, *ocupaţi ~ ocupând*, *îmbiaţi ~ îmbiind*.

4. Alternanţa /ˈe/ ~ /eˈɑ/

Amândoi membrii sunt accentuaţi în fiecare formă flexionară în care apar, la membrul marcat accentul deplasându-se pe /**ɑ**/. Alternanţa aceasta intră în compunerea şirului /ˈ**e**/ ~ /**e**ˈ**ɑ**/ ~ /**ø**/ şi se produce la sfârşitul radicalului întreg la verbele de tipul *vedea, mânea*. Membrul /ˈ**e**/ precedă desinenţele -/**m**/ şi -/**t͡sʲ**/. Membrul /**e**ˈ**ɑ**/ apare la sfârşitul absolut al radicalului, dar niciodată după foneme consonantice palatale. Alternanţa /ˈ**e**/ ~ /**e**ˈ**ɑ**/ caracterizează şi unii radicali din structura verbelor *avea*, *bea* şi *vrea*. În paradigmele celor două din urmă, însă, membrul /ˈ**e**/ este şi urmat de desinenţa -/**j**/, iar membrul /**e**ˈ**ɑ**/ şi de desinenţele -/**ø**/ şi -/**j**/. Este o alternanţă regulată, condiţionată numai morfologic şi neproductivă. Exemple: *vedeţi ~ vedea*, *mânem ~ mânea*, *aveţi ~ avea*, *bei ~ bea*, *vreţi ~ vream*.

5. Alternanţa /ˈe/ ~ /ˈɑ/

Amândoi membri sunt accentuaţi în fiecare formă flexionară în care apar. Alternanţa aceasta intră în compunerea şirului /ˈ**e**/ ~ /ˈ**ɑ**/ ~ /**ø**/ şi se produce la sfârşitul radicalului întreg la verbele de tipul *tăcea*. Membrul /ˈ**e**/ precedă desinenţele -/**m**/ şi -/**t͡sʲ**/. Membrul /ˈ**ɑ**/ apare la sfârşitul absolut al radicalului şi, în acelaşi timp, după fonemul consonantic palatal -/**t͡ʃʲ**/. Pe condiţionarea morfologică a acestei alternanţe se suprapune şi, parţial, cea fonologică, segmentul vocalic complex /**eɑ**/, aşteptat în poziţia sfârşitului absolut, reducându-se la /**ɑ**/ după consoane palatale. Alternanţa /ˈ**e**/ ~ /ˈ**ɑ**/ este şi regulată, şi neproductivă. Exemple: *tăceţi ~ tăcea*, *tăcem ~ tăcea*.

6. Alternanţa /ˈe/ ~ /ø/

Membrul /ˈ**e**/ este accentuat în fiecare formă flexionară în care apare. Această alternanţă intră în compunerea şirurilor /ˈ**e**/ ~ /**e**ˈ**ɑ**/ ~ /**ø**/ şi /ˈ**e**/ ~ /ˈ**ɑ**/ ~ /**ø**/. Se produce la sfârşitul radicalului întreg al verbelor de tipul *vedea, mânea, tăcea*. Membrul /ˈ**e**/ apare înaintea desinenţelor -/**m**/ şi -/**t͡sʲ**/. Membrul /**ø**/ precedă direct:

a) desinenţa persoanei 1 sg.: -/**ø**/;

b) desinenţele persoanei a 2-a sg.[5]: -/**ø**/, -/**e**/;

c) desinenţele persoanei a 3-a sg.: -/**e**/, -/**ə**/;

d) desinenţele persoanei a 3-a pl.: -/**ø**/[6], -/**e**/, -/**ə**/;[7]

[5] Inclusiv desinenţa de imperativ.

[6] La verbul *a vrea*, desinenţa -/**ø**/ este precedată de radicalul supletiv *vr-*.

[7] La verbele *a vrea* şi *a bea*, direct înainte de desinenţe se foloseşte numai radicalul întreg.

BDD-A737 © 2005 Institutul de Filologie Română „A. Philippide”
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.75 (2026-11-03 05:46:52 UTC)

e) sufixele tematice de perfect -/**u**/[8], -/**se**/, -/**s**/;

f) sufixele tematice de imperfect -/**ɑ**/, -/**eɑ**/;

g) sufixele tematice de participiu activ/gerunziu: -/**ɨnd**/, -/**ind**/ (la verbele de tipurile indicate şi la *a bea*, *a vrea* şi *a avea*).

Este o alternanţă regulată, condiţionată numai morfologic şi neproductivă. Exemple: *vedeţi ~ văd*, *mânem ~ mâi*, *vedeţi ~ vede*, *cădem ~ cadă*, *cădeţi ~ cad*, *mânem ~ mâie*, *părem ~ părut*, *mânem ~ măsei*, *mâneţi ~ mas*, *tăceţi ~ tăceam*, *vrem ~ vream*, *bem ~ bând*, *mânem ~ mâind*.

7. Alternanţa /e/ ~ /ø/

Membrul /**e**/ nu este niciodată accentuat. Această alternanţă se produce la sfârşitul radicalului întreg la verbele de tipul *a face*, *a ţine*, *a umple*, *a aduce*, *a pune*, *a trage*, *a roade*, *a rămâne*, *a scrie*, *a rupe*. Membrul /**e**/ apare la sfârşitul absolut al radicalului şi înaintea desinenţelor -/**m**/ şi -/**t͡sʲ**/. Membrul /**ø**/ precedă direct:

a) desinenţele persoanei 1 sg.: -/**ø**/, -/**u**/, -/**w**/;

b) desinenţele persoanei a 2-a sg.: -/**ø**/, -/**i**/, -/**j**/, -/**e**/[9];

c) desinenţele persoanei a 3-a sg.: -/**e**/, -/**ə**/;

d) desinenţele persoanei a 3-a pl.: -/**ø**/, -/**u**/, -/**w**/, -/**e**/, -/**ə**/;

e) sufixele tematice de perfect -/**u**/, -/**se**/, -/**s**/, -/**ø**/;

f) sufixele tematice de imperfect -/**ɑ**/, -/**eɑ**/;

g) sufixele tematice de participiu activ / gerunziu: -/**ɨnd**/, -/**ind**/.

Este o alternanţă regulată, condiţionată numai morfologic şi neproductivă. Exemple: *faceţi ~ fac*, *umpleţi ~ umplu*, *scriem ~ scriu*, *faceţi ~ faci*, *umplem ~ umpli*, *scriem ~ scrii*, *ţinem ~ ţine*, *ţine ~ ţină*, *scrieţi ~ scrie*, *facem ~ făcut*, *rupe ~ rupseşi*, *trage ~ tras*, *rupem ~ rupt*, *rupeţi ~ rupeam*, *tragem ~ trăgeam*, *coace ~ cocând*, *scrie ~ scriind*.

8. Alternanţa /ˈi/ ~ /ø/

Membrul /ˈ**i**/ este accentuat în fiecare formă flexionară în care apare. Această alternanţă se produce la sfârşitul radicalului întreg la verbele de tipul *a adormi*, *a zvârli*, *a oferi*, *a atribui*, *a iubi*, *a ghici*, *a locui*, *a pustii*. Membrul /ˈ**i**/ apare la sfârşitul absolut al radicalului şi înaintea desinenţelor -/**m**/ şi -/**t͡sʲ**/. Membrul /**ø**/ precedă direct:

a) desinenţele persoanei 1 sg.: -/**ø**/, -/**j**/, -/**u**/;

b) desinenţele persoanei a 2-a sg[10]: -/**ø**/, -/**e**/, -/**ə**/, -/**je**/, -/**i**/, -/**j**/, -/**o**/;

c) desinenţele persoanei a 3-a sg.: -/**e**/, -/**ə**/, -/**je**/;

d) desinenţele persoanei a 3-a pl.: -/**ø**/, -/**u**/, -/**e**/, -/**ə**/, -/**je**/;

e) sufixele structurale -/**esk**/, -/**eʃtʲ**/, -/**eʃt**/, -/**eɑsk**/, -/**jesk**/, -/**jeʃtʲ**/, -/**jeʃt**/, -/**jɑsk**/,-/**ɑsk**/;

[8] Afară de verbul *a bea* în structura căruia intervine radicalul supletiv *bă-* .

[9] Printre acestea şi desinenţele de imperativ.

[10] Printre ele şi cele de imperativ.

BDD-A737 © 2005 Institutul de Filologie Română „A. Philippide”
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.75 (2026-11-03 05:46:52 UTC)

f) sufixul tematic de perfect: -/**i**/;

g) sufixele tematice de imperfect -/**ɑ**/, -/**eɑ**/, -/**jɑ**/;

h) sufixul tematic de participiu activ / gerunziu: -/**ind**/.

În mod excepţional, această alternanţă nu se produce în paradigma verbului *a şti*, care are radicalul întreg la toate formele flexionare. Membrul /ˈ**i**/ apare şi la toate formele de conjunctiv prezent ale verbului *a fi* înainte de desinenţele -/**w**/, -/**j**/, -/**e**/, -/**m**/,-/**t͡sʲ**/, precum şi la gerunziul aceluiaşi verb înainte de sufixul tematic -/**ind**/.

Este o alternanţă regulată, condiţionată numai morfologic şi productivă. Exemple: *mirosiţi ~ miros*, *biruim ~ birui*, *zvârlim ~ zvârlu*, *mirosiţi ~ miroşi*, *adormiţi ~ adoarme*, *adormim ~ adoarmă*, *biruim ~ biruie*, *zvârliţi ~ zvârli*, *veniţi ~ vino*, *oferiţi ~ oferă*, *slobozim ~ slobod*, *iubi ~ iubesc*, *iubiţi ~ iubeşti*, *iubim ~ iubeşte*, *iubi ~ iubească*, *locui ~ locuieşti*, *locuim ~ locuiesc*, *locuiţi ~ locuieşte*, *locui ~ locuiască*, *ghici ~ ghicească*, *pieri ~ pierit*, *dormi ~ dormeam*, *ghici ~ ghiceam*, *locuim ~ locuiam*, *veni ~ venind*.

9. Alternanţa /ˈi**/ ~ /ø/**

Membrul /ˈ**i**/ este accentuat în fiecare formă flexionară în care apare. Această alternanţă se produce la sfârşitul radicalului întreg la verbele de tipul *a tăbărî*, *a hotărî*. Membrul /ˈ**i**/ apare la sfârşitul absolut al radicalului şi înaintea desinenţelor -/**m**/ şi -/**t͡sʲ**/. Membrul /**ø**/ precedă direct:

a) desinenţa persoanei 1 sg.: -/**ø**/;

b) desinenţele persoanei a 2-a sg[11]: -/**ø**/, -/**ə**/;

c) desinenţele persoanei a 3-a: -/**e**/, -/**ə**/;

d) sufixele structurale -/**əsk**/, -/**əʃtʲ**/, -/**əʃt**/, -/**ɑsk**/;

e) sufixul tematic de perfect: -/**i**/;

f) sufixul tematic de imperfect -/**ɑ**/;

g) sufixul tematic de participiu activ: -/**ind**/.

Este o alternanţă regulată, condiţionată numai morfologic şi neproductivă. Exemple: *omorâţi ~ omor*, *vârâm ~ vâri*, *omorâţi ~ omoare*, *omorâm ~ omoară*, *hotărâţi ~ hotărăsc*, *hotărâm ~ hotărăşti*, *hotărî ~ hotărăşte*, *hotărâm ~ hotărască*, *vârâm ~ vârât*, *hotărâm ~ hotărând*.

10. Alternanţa /ø/ ~ /u/

Membrul /**u**/ nu este niciodată accentuat. Această alternanţă se produce la sfârşitul temei de participiu activ/gerunziu la toate verbele. Membrul epentetic /**u**/ apare înaintea unităţilor clitice pronominale: /**mə**/, /**te**/, /**se**/, /**ne**/, /**və**/, /**le**/, /**l**/, /**j**/, /**mʲ**/, /**t͡sʲ**/, /**ʃʲ**/. Este o alternanţă condiţionată numai fonologic, deci automată şi regulată, productivă. Exemple: *văzându-mă*, *văzându-te*, *văzându-l*, *văzându-se*, *văzându-ne*, *văzându-vă*, *văzându-i*, *văzându-le*, *însuşindu-mi*, *însuşindu-ţi*, *însuşindu-şi*.

11. Alternanţa /ø/ ~ /i/

Membrul /**i**/ nu este niciodată accentuat. Această alternanţă se produce la sfârşitul formei de imperativ la persoana a 2-a pl., la toate verbele. Membrul epentetic /**i**/ apare înaintea unităţilor clitice pronominale: /**mə**/, /**ne**/, /**və**/, /**le**/, /**l**/, /**j**/, /**mʲ**/. Este o alternanţă

[11] Inclusiv desinenţa de imperativ.

BDD-A737 © 2005 Institutul de Filologie Română „A. Philippide”
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.75 (2026-11-03 05:46:52 UTC)

condiționată numai fonologic, deci automată şi regulată, productivă. Exemple: *legănați-mă*, *rugați-ne*, *reabonați-vă*, *legănați-l*, *citiți-le*, *citiți-l*, *uitați-i*, *propuneți-mi*,

Dintre cele unsprezece alternanțe vocalice regulate descrise mai sus, numai două sunt condiționate fonologic, fiind astfel automate. Amândouă sunt efecte ale epentezei de foneme care asigură acceptabilitatea secvențelor fonemice complexe. Celelalte nouă rezultă din organizarea sistemului flexionar, constituind, de altfel, temeiul a două serii de forme, unele bazate pe radical întreg, altele pe radical scurtat. Regularitatea alternanțelor vocalice este mai mică decât regularitatea alternanțelor consonantice, care sunt şi mai numeroase (44 față de cele 27 de alternanțe vocalice). Printre acestea din urmă se găsesc asemenea alternanțe care sunt absolut regulate, deşi condiționarea lor aparține cu preponderență domeniului pur morfologic. Este vorba aici mai ales despre alternanțele ce rezultă din opoziția dintre formele de persoana 1 sg. şi cele de persoana a 2-a sg. Alternanțele consonantice regulate din flexiunea verbală constituie subiectul unui articol separat, publicat paralel într-o altă revistă.

Bibliografie

Cychnerski, Tomasz, *Morfonologia limbii române. I. Paradigmatica. O abordare teoretică pe baza materialului verbal*, în „Studia Romanica Posnaniensia", Tom XXVIII, Poznań, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza, 2001a.

Cychnerski, Tomasz, *Struktura morfonologiczna werbalnych afiksów fleksyjnych języka rumuńskiego*, in „Scripta Neophilologica Posnaniensia" Tom III, Poznań, Wydział Neofilologii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza, 2001b.

Cychnerski, Tomasz, *Morfonologia limbii române. II. Sintagmatica. O abordare teoretică pe baza materialului verbal*, în „Studia Romanica Posnaniensia", Tom XXIX, Poznań, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza, 2003.

Kowalik K., *Struktura morfonologiczna współczesnej polszczyzny*, Kraków, Instytut Języka Polskiego PAN, 1997.

Laskowski R., *Studia nad morfonologią języka polskiego*, Wrocław, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, 1975.

Les alternances vocaliques régulières dans la flexion verbale

Le présent article, qui fait partie d'un projet de recherche plus ample portant sur la morphonologie du roumain contemporain standard, se concentre sur les alternances vocaliques régulières dans la flexion verbale. Onze alternances sur vingt-sept possibles sont régulières: /ˈ**ɑ**/ ~ /ˈ**ə**/, /ˈ**ɑ**/ ~ /ˈ**e**/, /ˈ**ɑ**/ ~ /**ø**/, /ˈ**e**/ ~ /**e**ˈ**ɑ**/, /ˈ**e**/ ~ /ˈ**ɑ**/, /ˈ**e**/ ~ /**ø**/, /**e**/ ~ /**ø**/, /ˈ**i**/ ~ /**ø**/, /ˈ**i**/ ~ /**ø**/, /**ø**/ ~ /**u**/, /**ø**/ ~ /**i**/. Les contextes dans lesquels aparaissent les membres alternants sont analysés précisément selon les unités qui les suivent et précèdent. L'analyse montre que seulement deux d'entre toutes les alternances sont conditionnées phonologiquement, donc automatiques: /**ø**/ ~ /**u**/, /**ø**/ ~ /**i**/. Les neuf autres, dont le conditionnement est presque uniquement morphologique, résultent de la structure générale du radical flexionnel verbal (l'opposition: radical antier ~ radical écourté).

Universitatea „Adam Mickiewicz"
Poznan, Polonia

BDD-A737 © 2005 Institutul de Filologie Română „A. Philippide"
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.75 (2026-11-03 05:46:52 UTC)